

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ

Μαρούσι, 23-4-2026

Αρ. Πρωτ. 49076/ΥΣ

Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ
E-mail : gnk2@minedu.gov.gr
Τηλέφωνο : 210 3443137
ΔΒ

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ.: 1. Υπουργείο
- Εξωτερικών
2. Βουλευτή κ.
- Γεώργιο Μανούσο
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην Ερώτηση με αρ. πρωτ. 3957/18-3-2026»

Σε απάντηση του ανωτέρω Μέσου Κοινοβουλευτικού Ελέγχου και κατά τον λόγο αρμοδιότητάς μας, κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

Η Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού συνεργάζεται με ένα δίκτυο φορέων με σκοπό την καταγραφή περιστατικών εις βάρος χώρων θρησκευτικής σημασίας εντός της Ελληνικής Επικράτειας. Στο εν λόγω δίκτυο καταγραφής συμμετέχουν οι περισσότερες θρησκευτικές κοινότητες της χώρας, καθώς και υπηρεσίες άλλων Υπουργείων (π.χ. ΕΛ.ΑΣ., Εισαγγελίες), ενώ τα στοιχεία που συλλέγονται και καταγράφονται αφορούν κάθε είδους περιστατικά εις βάρος των ανωτέρω χώρων και δημοσιοποιούνται υπό τη μορφή ετήσιας Έκθεσης.

Μέχρι στιγμής η αρμόδια υπηρεσία έχει προβεί στη σύνταξη και δημοσιοποίηση Εκθέσεων για τα περιστατικά εις βάρος χώρων θρησκευτικής σημασίας στην Ελλάδα για τα έτη 2015 έως και 2024 ενώ, επί του παρόντος, τελεί υπό επεξεργασία η έκθεση για το έτος 2025 (τελευταία ενημέρωση: 30-3-2026). Η εν λόγω Έκθεση επιχειρεί να αποτυπώσει τη γενικότερη κατάσταση σε εθνικό επίπεδο, ώστε να αποτελέσει αξιόπιστο εργαλείο για την εξαγωγή συμπερασμάτων ως προς την πραγματική έκταση των εν λόγω φαινομένων και να συνδράμει στην ανάπτυξη πολιτικών αντιμετώπισης αυτών.

Στον κατωτέρω πίνακα, παρατίθενται τα συγκεντρωτικά στοιχεία των τελευταίων δέκα ετών (2015-2024).

**Αριθμός περιστατικών εις βάρος χώρων θρησκευτικής σημασίας και κατανομή τους
ανά θρησκευτική κοινότητα, 2015 – 2024**

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Σύνολο	Ποσοστό
Ορθόδοξη Εκκλησία	137	208	525	563	504	374	370	564	591	399	4.235	96,05%
Γνήσιοι Ορθόδοξοι Χριστιανοί (Γ.Ο.Χ.) - «Παλαιοημερολογίτες»			1		3	4	3	1	6	3	21	0,48%
Μητρόπολη Ορθοδόξων Αρμενίων										1	1	0,02%
Καθολική Εκκλησία	1	1	2	1	3	7					15	0,34%
Αιθιοπική Ορθόδοξη Εκκλησία			1								1	0,02%
Αρμενική Ευαγγελική Εκκλησία			4								4	0,09%
Χριστιανοί Μάρτυρες Ιεχωβά			4	3	4			2	2	1	16	0,36%
Ιουδαϊσμός	4	5	11	20	5	10	3	1	6	5	70	1,59%
Μουσουλμανισμός	5	1	8	2	5	9	2	8	3	3	46	1,04%
Σύνολο	147	215	556	589	524	404	378	576	608	412	4.409	

Περαιτέρω, αναφορικά με το υποερώτημα «Ποια μέτρα λαμβάνονται σε επίπεδο εκπαίδευσης και ενημέρωσης, ώστε να αναδεικνύεται η σημασία της θρησκευτικής ελευθερίας και να καταδικάζονται φαινόμενα διώξεων;», η Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων στο πλαίσιο των γενικότερων εκπαιδευτικών δράσεων της για την ανάδειξη της ιστορίας του Ποντιακού και Μικρασιατικού Ελληνισμού (μαθητικοί διαγωνισμοί, επιμορφώσεις εκπαιδευτικών και έκδοση συναφούς υποστηρικτικού υλικού) έχει πραγματοποιήσει και τις ακόλουθες πρωτοβουλίες με διεθνή διάσταση, οι οποίες αφορούν σε ιστορικές πτυχές των χριστιανικών πληθυσμών της καθ' ημάς Ανατολής και ιδιαίτερα στις διώξεις και τη γενοκτονία τους:

1) Το Νοέμβριο του 2021 η Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων σε συνεργασία με την Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος προχώρησαν στη μετάφραση και την έκδοση στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα της «Μαύρης Βίβλου Διωγμών και Μαρτυριών του έν Τουρκία Έλληνισμού (1914-1918)», έργο που είχε αρχικώς εκδοθεί από το Οικουμενικό Πατριαρχείο το 1919. Η πρωτοβουλία αυτή αποτελεί μια ελάχιστη συνεισφορά στη μνήμη των Ελλήνων της Ανατολικής Θράκης και της καθ' ημάς Ανατολής, αλλά και στην αναγκαία διεθνή συζήτηση, στο πλαίσιο της συμπλήρωσης 100 ετών από το 1922.

Η «Μαύρη Βίβλος» (Le Livre noir - The Black Book, στη γαλλική και στην αγγλική γλώσσα αντίστοιχα) αποτελεί μία αναλυτική καταγραφή όσων υπέστησαν οι Έλληνες της Ανατολικής Θράκης και της καθ' ημάς Ανατολής την περίοδο 1914-1918. Πρόκειται για μία από τις σημαντικότερες πρωτογενείς πηγές για τη Γενοκτονία των Ελλήνων της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Ο τόμος εμπλουτίζεται με πλούσιο και σπάνιο φωτογραφικό υλικό στο οποίο αποτυπώνεται όλη η αλήθεια για το ολοκαύτωμα του Μικρασιατικού Ελληνισμού, αποτελώντας ένα συγκλονιστικό ντοκουμέντο και μια ανεκτίμητη ιστορική πηγή που καταγράφει γεγονότα και διασώζει την αλήθεια.

2) Από τις 1 έως τις 3 Δεκεμβρίου 2022 η Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων σε συνεργασία με την Ιερά Μητρόπολη Μεσσηνίας, το Ερευνητικό Πρόγραμμα για την Αρμενική Γενοκτονία (The Promise Armenian Institute) του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνια Η.Π.Α. (UCLA) και την Έδρα Ποντιακών Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας Αρχαιολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης διοργάνωσε στην Καλαμάτα, Διεθνές Συνέδριο για την Μικρασιατική καταστροφή με θέμα: «Η εποχή της Καταστροφής και το τέλος της Συνύπαρξης: Απελάσεις, εκτοπισμοί και γενοκτονίες, 1912-1924».

3) Από τις 7 έως τις 9 Δεκεμβρίου 2023 η Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων σε συνεργασία με την Ιερά Μητρόπολη Μεσσηνίας, το “Armenian Genocide Research Program” του UCLA Promise Armenian Institute, την Έδρα Ποντιακών Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, το Πανεπιστήμιο Μπέρκλεϋ της Καλιφόρνια και το “The Institute of Hellenic Culture and Liberal Arts” του Αμερικανικού Κολλεγίου Ελλάδας Deree College διοργάνωσαν στην Καλαμάτα Διεθνές Συνέδριο με θέμα: «ΕΚΑΤΟ ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΛΩΖΑΝΗΣ, 2023: Ο αντίκτυπός της στη Σύγχρονη Ανατολική Μεσόγειο και πέρα από αυτή».

4) Στις 30 Μαΐου 2025 πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα της Παλαιάς Βουλής παρουσίαση του βιβλίου «Η Αρμενική Εκκλησία» του Αγιωτάτου Καθολικού Πατριάρχη του Μεγάλου Οίκου της Κιλικίας Αράμ Α΄. Την εκδήλωση συνδιοργάνωσαν η Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων, η Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος που επιμελήθηκε και την έκδοση του βιβλίου και η Μητρόπολη Ορθοδόξων Αρμενίων Ελλάδος. Παρουσία του Αγιωτάτου Καθολικού Πατριάρχη του Μεγάλου Οίκου της Κιλικίας Αράμ Α΄, του Γενικού Γραμματέα Θρησκευμάτων κ. Γ. Καλαντζή, εκπροσώπων της Εκκλησίας της Ελλάδος και της Αρμενικής Εκκλησίας Ελλάδος, εκπροσώπων του πολιτικού κόσμου και της αρμενικής κοινότητας, για το βιβλίο μίλησαν ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νέας Ιωνίας, Φιλαδελφείας, Ηρακλείου και Χαλκηδόνος κ. Γαβριήλ και ο τέως Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης κ. Ευάγγελος Βενιζέλος.

5) Στις 13 και 14 Ιουνίου 2025 πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα της Παλαιάς Βουλής και στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων Διεθνές Συνέδριο με θέμα “1915 – 2025: 110 years since the Assyrian Genocide”. Το Συνέδριο συνδιοργάνωσαν η Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων, η Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος, η Πανελλήνια Ένωση Ασσυρίων και η Έδρα Ποντιακών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Την εναρκτήρια ομιλία εκφώνησε ο κ. Άγγελος Συρίγος, καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου και μέλος του Ελληνικού Κοινοβουλίου. Οι ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες εισηγήσεις πανεπιστημιακών δασκάλων από την Ελλάδα και το εξωτερικό έδωσαν την ευκαιρία στους συμμετέχοντες να ενημερωθούν ενδελεχώς για το ζήτημα της Γενοκτονίας των Ασσυρίων.

6) Επίκειται η ολοκλήρωση της ανάπτυξης και λειτουργίας ιστοτόπου – εκπαιδευτικής πλατφόρμας για εκπαιδευτικούς και μαθητές/τριες, σε συνεργασία με την UNESCO και το United States Holocaust Memorial Museum, με την ονομασία: “Educating about the Shoah of the Greek Jews and other 20th century genocides and atrocity crimes”. Το περιεχόμενο της εν λόγω εκπαιδευτικής πλατφόρμας, θα είναι αφιερωμένο στο Ολοκαύτωμα των Ελλήνων Εβραίων και σε άλλες Γενοκτονίες του 20ου αιώνα και συγκεκριμένα σε εκείνες των χριστιανικών πληθυσμών της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (πρωτίστως των Ελλήνων και των Αρμενίων), καθώς και στα εγκλήματα του πολέμου στην πρώην Γιουγκοσλαβία. Η πρωτοβουλία αυτή αποσκοπεί αφενός να εισαγάγει ψηφιακά εργαλεία στην εκπαιδευτική διαδικασία μετασχηματίζοντάς την σε έναν διαδραστικό χώρο όπου οι μαθητές/τριες θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν τόσο τις γνώσεις όσο και την κριτική τους σκέψη και αφετέρου να συμβάλει στην εξάπλωση αυτής της εκπαιδευτικής προσέγγισης πέρα από τα όρια του υποχρεωτικού μαθήματος της Ιστορίας.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υπηρεσιακού Γραμματέα